

Teismo praktikos rinkinys

TEISINGUMO TEISMO (ketvirtoji kolegija) SPRENDIMAS

2022 m. liepos 7 d.*

„Prašymas priimti prejudicinį sprendimą – Teismų bendradarbiavimas civilinėse bylose – Dokumentų įteikimas – Reglamentas (EB) Nr. 1393/2007 – 8 straipsnio 1 dalis – Vienos savaitės terminas, per kurį galima pasinaudoti teise atsisakyti priimti dokumentą – Nutartis dėl priverstinio vykdymo, priimta vienoje valstybėje narėje ir įteikiama kitoje valstybėje narėje vien pirmosios valstybės narės kalba – Šios pirmosios valstybės narės teisės aktas, kuriame numatytas aštuonių dienų terminas prieštaravimui dėl tokios nutarties pateikti – Prieštaravimo pateikimo terminas, pradedamas skaičiuoti tuo pat metu kaip ir terminas, per kurį galima pasinaudoti teise atsisakyti priimti dokumentą – Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 47 straipsnis – Teisė į veiksmingą teisinės gynybos priemonę“

Byloje C-7/21

dėl *Bezirksgericht Bleiburg* (Bleiburgo apylinkės teismas, Austrija) 2020 m. lapkričio 6 d. sprendimu, kurį Teisingumo Teismas gavo 2021 m. sausio 8 d., pagal SESV 267 straipsnį pateikto prašymo priimti prejudicinį sprendimą byloje

LKW WALTER Internationale Transportorganisation AG

prieš

CB,

DF,

GH

TEISINGUMO TEISMAS (ketvirtoji kolegija),

kurį sudaro kolegijos pirmininkas C. Lycourgos, teisėjai S. Rodin, J.–C. Bonichot, L.S. Rossi ir O. Spineanu-Matei (pranešėja),

generalinis advokatas P. Pikamäe,

kancleris A. Calot Escobar,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį,

* Proceso kalba: vokiečių.

išnagrinėjęs pastabas, pateiktas:

- *LKW WALTER Internationale Transportorganisation AG*, CB, DF ir GH, atstovaujamų *Rechtsanwälte* M. Erman, R. Grilc, S. Grilc, J.J. Janezic, M. Ranc, G. Schmidt, M. Škof ir R. Vouk,
- Slovėnijos vyriausybė, atstovaujamos A. Vran,
- Europos Komisijos, atstovaujamos H. Krämer ir S. Noë,

susipažinęs su 2022 m. kovo 10 d. posėdyje pateikta generalinio advokato išvada,

priima šį

Sprendimą

- 1 Prašymas priimti prejudicinį sprendimą pateiktas dėl SESV 18 straipsnio pirmos pastraipos, 2007 m. lapkričio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1393/2007 dėl teisminių ir neteisminių dokumentų civilinėse arba komercinėse bylose įteikimo valstybėse narėse („dokumentų įteikimas“) ir panaikinančio Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1348/2000 (OL L 324, 2007, p. 79) 8 straipsnio ir 2012 m. gruodžio 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1215/2012 dėl jurisdikcijos ir teismo sprendimų civilinėse ir komercinėse bylose pripažinimo ir vykdymo (OL L 351, 2012, p. 1) 36 ir 39 straipsnių, siejamų su Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos (toliau – Chartija) 47 straipsniu ir ESS 4 straipsnio 3 dalimi, išaiškinimo.
- 2 Šis prašymas pateiktas nagrinėjant *LKW Walter Internationale Transportorganisation AG* ginčą su CB, DF ir GH dėl reikalavimo atlyginti žalą, susijusią su jų, kaip advokatų, atsakomybe už tai, kad per nustatytą terminą nebuvo pateiktas prieštaravimas dėl Slovėnijos teismo priimtos nutarties dėl priverstinio vykdymo.

Sąjungos teisė

- 3 Reglamento Nr. 1393/2007 2, 10 ir 12 konstatuojamosiose dalyse buvo nurodyta:
 - „(2) Kad vidaus rinka tinkamai veiktų, būtina pagerinti ir paspartinti teisminių ir neteisminių dokumentų civilinėse ar komercinėse bylose įteikimą valstybėse narėse.
- <...>
- (10) Kad būtų užtikrintas veiksmingas šio reglamento įgyvendinimas, galimybė atsisakyti priimti įteikiamus dokumentus turėtų būti numatyta tik išimtiniais atvejais.
- <...>
- (12) Gaunančioji agentūra, naudodama tipinę formą, turėtų raštu informuoti adresatą, kad jis gali atsisakyti priimti įteikiamą dokumentą arba grąžinti jį gaunančiajai agentūrai per vieną savaitę, jeigu šis dokumentas parengtas jam nesuprantama arba ne oficialia tos įteikimo vietos kalba ar viena iš oficialių kalbų. Ši taisyklė turėtų būti taikoma ir vėliau, kai

dokumentas įteikiamas kartą jau atsisakiusiam jį priimti adresatui. Šios taisyklės dėl atsisakymo turėtų būti taikomos ir tais atvejais, kai dokumentą įteikia diplomatinė ir konsulinė įstaigų darbuotojai, dokumentas įteikiamas paštu arba tiesiogiai. Reikėtų nustatyti, kad galima patikslinti atsisakytą dokumentą [ištaisyti trūkumus, dėl kurių atsisakoma priimti dokumentą], adresatui įteikiant dokumento vertimą.“

4 Šio reglamento 5 straipsnyje „Dokumentų vertimas“ buvo numatyta:

„1. Perduodančioji agentūra, kuriai paraiškos davėjas pateikia dokumentą perdavimui, informuoja pareiškėją apie tai, kad adresatas gali atsisakyti tokį dokumentą priimti, jeigu jis yra parengtas kita kalba, nei viena iš 8 straipsnyje nurodytų kalbų.

2. Pareiškėjas padengia visas vertimo išlaidas prieš dokumento perdavimą, nepažeidžiant bet kokio galimo teismo ar kompetentingos institucijos vėliau priimto sprendimo [tačiau tai neturi įtakos bet kokiam galimam teismo ar kompetentingos institucijos vėliau priimtam sprendimui] dėl atsakomybės už tokias išlaidas.“

5 Minėto reglamento 8 straipsnyje „Atsisakymas priimti dokumentą“, esančiame šio reglamento II skyriaus 1 skirsnyje, buvo nustatyta:

„1. Gaunančioji agentūra, naudodama II priede pateiktą tipinę formą, informuoja adresatą, kad jis gali atsisakyti priimti įteikiamą dokumentą arba grąžinti dokumentą gaunančiajai agentūrai per vieną savaitę, jeigu jis nėra parengtas viena iš šių kalbų arba nėra pridėtas jo vertimas į bet kurią iš šių kalbų:

a) kalba, kurią supranta adresatas, arba

b) valstybės narės, į kurią kreipiamasi, oficialia kalba arba jei yra keletas oficialių kalbų toje valstybėje narėje – oficialia kalba ar viena iš oficialių įteikimo vietos kalbų.

2. Jeigu gaunančiajai agentūrai pranešama apie adresato atsisakymą priimti dokumentą, kaip nurodoma šio straipsnio 1 dalyje, ji nedelsdama informuoja perduodančiąją agentūrą, pateikdama 10 straipsnyje nurodytą pažymėjimą, ir grąžina prašymą bei dokumentus, kurių vertimo reikalaujama.

3. Jeigu adresatas atsisakė priimti dokumentą pagal 1 dalį, galima ištaisyti dokumento įteikimo procedūrą [procedūros trūkumus], pagal šio reglamento nuostatas adresatui įteikiant dokumentą su pridėtu vertimu į 1 dalyje numatytą kalbą. Tuo atveju dokumento įteikimo data turi būti data, kurią dokumentas su pridėtu vertimu įteikiamas pagal valstybės narės, į kurią kreipiamasi, teisę. Tačiau kai pagal valstybės narės teisę dokumentas turi būti įteiktas per tam tikrą laikotarpį, data, į kurią reikia atsižvelgti pareiškėjo atžvilgiu, turi būti pirminio dokumento įteikimo data, nustatyta pagal 9 straipsnio 2 dalį.

4. 1, 2 ir 3 dalys taip pat taikomos teisminių dokumentų perdavimo ir įteikimo pagal 2 skyrių priemonėms.

5. Taikant 1 dalį, <...> institucija ar asmuo – kai įteikimas vykdomas pagal 14 straipsnį, informuoja adresatą, kad jis gali atsisakyti priimti dokumentą ir kad bet koks dokumentas, kurio atsisakoma, turi būti išsiunčiamas atitinkamai <...> institucijai ar asmeniui.“

- 6 To paties reglamento II skyriaus 2 skirsnyje esančiame 14 straipsnyje „Įteikimas paštu“ buvo numatyta:

„Kiekviena valstybė narė teisinius dokumentus kitoje valstybėje narėje gyvenantiems asmenims gali įteikti tiesiogiai paštu: registruotu laišku su gavimo patvirtinimu arba lygiaverčiu būdu.“

- 7 Reglamento Nr. 1393/2007 II priede esančioje tipinėje formoje „Adresato informavimas apie teisę atsisakyti priimti dokumentą“, be kita ko, buvo ši dokumento adresatui skirta informacija:

„Galite atsisakyti priimti šį dokumentą, jeigu jis nėra parengtas kalba, kurią suprantate, ar įteikimo vietos oficialia kalba arba viena iš oficialių kalbų, arba nėra pridėta vertimo į kalbą, kurią suprantate, ar į įteikimo vietos oficialią kalbą arba vieną iš oficialių kalbų.

Jei norite pasinaudoti šia teise, privalote atsisakyti priimti dokumentą jo įteikimo metu tiesiogiai pranešdami apie tai dokumentą įteikiančiam asmeniui arba per vieną savaitę grąžinti jį toliau nurodytu adresu, pareikšdami, kad atsisakote jį priimti.“

- 8 Šioje tipinėje formoje taip pat buvo dalis „Adresato pareiškimas“, kurią, jeigu šis adresatas atsisako priimti atitinkamą dokumentą, jis kviečiamas pasirašyti ir užpildyti, pažymint langelį (-us), atitinkantį (-čius) oficialiąją Sąjungos kalbą (-as), kurią (-as) jis supranta. Ši dalis buvo suformuluota taip:

„Atsisakau priimti prie šio pareiškimo pridedamą dokumentą, kadangi jis nėra parengtas kalba, kurią suprantu, ar įteikimo vietos oficialia kalba arba viena iš oficialių kalbų, arba nėra pridėta vertimo į kalbą, kurią suprantu, ar į įteikimo vietos oficialią kalbą arba vieną iš oficialių kalbų.

Suprantu šią (-ias) kalbą (-as):

<...>“

- 9 Reglamentas Nr. 1393/2007 buvo panaikintas 2020 m. lapkričio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2020/1784 dėl teisminių ir neteisminių dokumentų civilinėse arba komercinėse bylose įteikimo valstybėse narėse (dokumentų įteikimas) (OL L 405, 2020, p. 40), taikomu nuo 2022 m. liepos 1 d. Vis dėlto, atsižvelgiant į pagrindinės bylos faktinių aplinkybių susiklostymo datą, prašymas priimti prejudicinį sprendimą turi būti nagrinėjamas atsižvelgiant į Reglamentą Nr. 1393/2007.

Nacionalinė teisė

Austrijos teisė

- 10 *Allgemeines bürgerliches Gesetzbuch* (Bendrasis civilinis kodeksas, toliau – ABGB) 1295 straipsnio 1 dalyje numatyta:

„Bet kuris asmuo turi teisę reikalauti atlyginti žalą iš asmens, dėl kurio kaltės ji kilo; žala gali būti sukelta pažeidus sutartinę prievolę arba gali būti nesusijusi su sutartimi.“

11 ABGB 1299 straipsnyje nurodyta:

„Asmuo, kuris viešai eina pareigas, verčiasi menine veikla, profesija ar amatu arba laisva valia imasi užduoties, kuriai vykdyti reikia išmanyti apie meną ar būti neįprastai kruopščiam, taip parodo, kad mano turįs būtiną kruopštumą ir reikalaujamas neeilines žinias; todėl jam kyla atsakomybė, jei jų nėra. Tačiau, jeigu tas, kuris tokiam asmeniui patikėjo atlikti užduotį, žinojo jos šis neturi patirties arba galėjo apie tai žinoti, jeigu būtų buvęs įprastai dėmesingas, taip pat turi prisiimti kaltę.“

12 ABGB 1300 straipsnyje nustatyta:

„Ekspertas taip pat atsako, jeigu konsultaciją, dėl kurios kyla žala, per klaidą ir už atlygį suteikia savo amato ar mokslo srityje. Kitais atvejais konsultavęs asmuo atsako tik už žalą, kurią teikdamas konsultaciją sąmoningai padarė kitam asmeniui.“

Slovėnijos teisė

13 Pagrindinei bylai taikomos redakcijos *Zakon o izvršbi in zavarovanju* (Vykdyimo procedūrų įstatymas, *Uradni list RS*, Nr. 3/07; toliau – ZIZ) 9 straipsnis pavadintas „Apskundimo priemonės apeliaciniame procese ir apeliacinio teismo teritorinė jurisdikcija vykdyimo remiantis autentišku dokumentu srityje“. Šis straipsnis suformuluotas taip:

„Dėl pirmosios instancijos teismo nutarties gali būti paduodamas apeliacinis skundas, jei įstatyme nenustatyta kitaip.

Skolininko teisių gynimo dėl nutarties dėl priverstinio vykdymo, kuria patenkinamas reikalavimas, priemonė yra prieštaravimas.

Apeliacinis skundas ir prieštaravimas turi būti pateikti per 8 dienas nuo pirmosios instancijos teismo nutarties įteikimo, jei įstatyme nenumatyta kitaip.

Laiku paduotas ir priimtiniu pripažintas apeliacinis skundas įteikiamas priešingai šaliai, kad ji pateiktų atsiliepimą, jeigu jai taip pat buvo įteikta pirmosios instancijos teismo nutartis, dėl kurios pateiktas apeliacinis skundas.

Nutartis dėl prieštaravimo gali būti skundžiama.

Skundas ir prieštaravimas neturi stabdomojo poveikio, nebent įstatyme nustatyta kitaip.

Sprendimas dėl apeliacinio skundo yra galutinis.

<...>“

14 ZIZ 53 straipsnyje „Skolininko prieštaravimas kaip vienintelė teisių gynimo priemonė“ numatyta:

„Skolininkas gali pareikšti prieštaravimą dėl nutarties dėl priverstinio vykdymo, priimtos po to, kai pateikiamas prašymas dėl priverstinio vykdymo, išskyrus atvejus, kai jis ginčija tik sprendimą dėl bylinėjimosi išlaidų.

Prieštaravimas turi būti pagrįstas. Prieštaravime skolininkas turi nurodyti faktines aplinkybes, kuriomis jį grindžia, ir pateikti įrodymų, priešingu atveju prieštaravimas laikomas nemotyvuotu.“

- 15 ZIZ 61 straipsnyje „Prieštaravimas dėl nutarties, priimtos remiantis autentišku dokumentu“ numatyta:

„Prieštaravimui dėl nutarties dėl priverstinio vykdymo, priimtos remiantis autentišku dokumentu, taikomi šio įstatymo 53 ir 54 straipsniai <...>

Jei ankstesnėje dalyje nurodytu prieštaravimu siekiama užginčyti nutarties dėl priverstinio vykdymo dalį, kuria skolininkui nurodoma sumokėti skolą, laikoma, kad prieštaravimas šiuo klausimu yra motyvuotas, jei skolininkas nurodo faktines aplinkybes, kuriomis jį grindžia, ir pateikia įrodymus, patvirtinančius prieštaravime nurodytas faktines aplinkybes.

<...>“

Pagrindinė byla ir prejudiciniai klausimai

- 16 Ieškovė pagrindinėje byloje yra Austrijos bendrovių registre įregistruota bendrovė, vykdanči veiklą tarptautinio prekių pervežimo srityje.
- 17 2019 m. spalio 30 d. *Okrajno sodišče v Ljubljani* (Liublianos apygardos teismas, Slovėnija) paštu įteikė ieškovei pagrindinėje byloje nutartį dėl priverstinio vykdymo, priimtą pagal *Transport Gaj d.o.o.* ieškinį; joje nurodyta areštuoti 25 ieškovės pagrindinėje byloje skolinius reikalavimus įvairioms Slovėnijos bendrovėms, siekiant išieškoti 17 610 EUR sumą (toliau – nagrinėjama nutartis). Ši nutartis priimta už akių, remiantis autentiškais dokumentais, t. y. sąskaitomis faktūromis, negavus ieškovės pagrindinėje byloje pastabų.
- 18 Minėtą nutartį ieškovės pagrindinėje byloje teisės tarnyba per savo vidaus pašto tarnybą gavo tik 2019 m. lapkričio 4 d. 2019 m. lapkričio 5 d., šiai ieškovei ir atsakovams pagrindinėje byloje, kurie yra Klagenfurte (Austrija) buveinę turinčios advokatų kontoros nariai, pasikeitus informacija dėl nagrinėjamos nutarties pobūdžio ir pasekmių, ieškovė pagrindinėje byloje jų paprašė pateikti dėl jos prieštaravimą. Tarp dokumentų, kuriuos ji perdavė atsakovams pagrindinėje byloje, buvo voko fotokopija, iš kurios matyti, kad ieškovė pagrindinėje byloje faktiškai gavo minėtą nutartį 2019 m. spalio 30 d.
- 19 2019 m. lapkričio 11 d. atsakovai pagrindinėje byloje pateikė *Okrajno sodišče v Ljubljani* (Liublianos apygardos teismas) motyvuotą prieštaravimą dėl nagrinėjamos nutarties. Jie taip pat sumokėjo 55 eurus teismo išlaidų, kurių pareikalavo šis teismas.
- 20 2019 m. gruodžio 10 d. sprendimu minėtas teismas atmetė šį prieštaravimą kaip pateiktą pavėluotai, motyvuodamas tuo, kad jis pateiktas praėjus daugiau nei aštuonioms dienoms po nagrinėjamos nutarties įteikimo.
- 21 Atsakovai pagrindinėje byloje ieškovės pagrindinėje byloje vardu apskundė šį sprendimą *Višje sodišče v Mariboru* (Mariboro apeliacinis teismas, Slovėnija). Grįsdami savo skundą jie, be kita ko, rėmėsi aštuonių dienų termino prieštaravimui pateikti prieštaravimu Konstitucijai, motyvuodami tuo, kad toks trumpas terminas nesuderinamas su Sąjungos teise. Jie taip pat tvirtino, kad nagrinėjama nutartis nebuvo įteikta pagal Reglamentą Nr. 1393/2007, nes visų pirma neatitiko šio jo 8 straipsnio ir tai nebuvo atlikta per gaunančiąją agentūrą, kaip suprantama pagal šio reglamento 2 straipsnį.

- 22 Kadangi *Višje sodišče v Mariboru* (Mariboro apeliacinis teismas) atmetė atsakovų pagrindinėje byloje skundą, nagrinėjama nutartis tapo galutinė ir vykdytina. Remdamasi šia nutartimi ieškovė pagrindinėje byloje sumokėjo visą joje nurodytą sumą.
- 23 Po šių procedūrų ieškovė pagrindinėje byloje kreipėsi į *Bezirksgericht Bleiburg* (Bleiburgo apylinkės teismas, Austrija), t. y. prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusį teismą, su ieškiniu prieš atsakovus pagrindinėje byloje dėl to, kad Slovėnijos teismai atmetė prieštaravimą dėl nagrinėjamos nutarties, motyvuodami pavėlavimu, ir tuo remdamasi reikalavo priteisti iš jų pagrindinėje byloje 22 168,09 EUR sumą, kuri atitinka pagal nagrinėjamą nutartį sumokėtą sumą su palūkanomis ir bylinėjimosi išlaidomis.
- 24 2020 m. liepos 10 d. šis teismas įpareigojo atsakovus pagrindinėje byloje sumokėti reikalaujamą sumą.
- 25 Jie apskundė šį nurodymą tam pačiam teismui, iš esmės teigdami, kad ZIZ nustatytas aštuonių dienų terminas prieštaravimui dėl tokio dokumento, kaip antai nagrinėjama nutartis, pateikti neatitinka nei Reglamento Nr. 1215/2012 36 ir 39 straipsnių, nei Reglamento Nr. 1393/2007 8 straipsnio ir 19 straipsnio 4 dalies, nei SESV 18 straipsnio pirmos pastraipos, taip pat Chartijos 47 straipsnio, ir, jeigu Slovėnijos teismai būtų teisingai taikę šias nuostatas, prieštaravimas dėl nagrinėjamos nutarties negalėjo būti atmestas kaip pateiktas pavėluotai.
- 26 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas teigia, kad gavęs prieštaravimą jis turi išnagrinėti, ar įvykdytos atsakovų pagrindinėje byloje atsakomybės atsiradimo sąlygos pagal ABGB 1295 ir paskesnius straipsnius, be kita ko, ar ieškovės pagrindinėje byloje reikalaujama kompensuoti žala atsirado dėl kalto jų elgesio. Šio teismo teigimu, siekiant atlikti tokį nagrinėjimą, atsižvelgiant į atsakovų pagrindinėje byloje pateiktus argumentus, reikia išaiškinti, pirma, tam tikras Reglamento Nr. 1393/2007 nuostatas, kiek pagrindinė byla susijusi su teisminio dokumento įteikimu, ir, antra, Reglamentą Nr. 1215/2012, nes klausimas dėl reikalavimo laiku pateikti bylos iškėlimo dokumentą taip pat yra svarbus ginčo klausimas.
- 27 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas mano, kad dėl ZIZ numatyto aštuonių dienų termino, per kurį galima pareikšti prieštaravimą dėl nutarties dėl priverstinio vykdymo, priimtos per supaprastintą procedūrą, pradėtą elektroniniu būdu, remiantis vien pareiškėjo teiginiais, susijusiais su autentiško dokumento, pavyzdžiui, sąskaitos faktūros buvimu, kai reikalavimas, be kita ko, neįnagrinėjamas galutiniu ir vykdytinu teismo sprendimu, galėtų kilti rizika, kad atsakovas negalės laiku pateikti motyvuoto prieštaravimo dėl tokios nutarties. Grįsdamas savo požiūrį minėtas teismas remiasi byla, kurioje priimtas 2018 m. rugsėjo 13 d. Sprendimas *Profi Credit Polska* (C-176/17, EU:C:2018:711), jame Teisingumo Teismas nusprendė, kad keturiolikos dienų terminas nesuderinamas su teise į veiksmingą teisinę gynybą, nes dėl jo kyla nemaža rizika, kad vartotojas per šį terminą negalės pateikti prieštaravimo dėl mokėjimo įsakymo.
- 28 Nors, skirtingai nei byloje, kurioje buvo priimtas šis sprendimas, kuri buvo susijusi su įmonės ir vartotojo ginču dėl mokėjimo įsakymo, išduoto remiantis paprastuoju vekseliu, šis ginčas kilo tarp dviejų įmonių, vis dėlto rizika, kad bus viršytas terminas, į kurį minėtame sprendime atsižvelgė Teisingumo Teismas, yra didesnė, kai atsakovas įsisteigęs kitoje valstybėje narėje, kaip yra nagrinėjamu atveju. Todėl prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas mano, kad ZIZ numatytas aštuonių dienų terminas gali prieštarauti Reglamento Nr. 1215/2012 36 ir 39 straipsniams, siejamiems su Chartijos 47 straipsniu.

- 29 Dėl Reglamento Nr. 1393/2007 8 straipsnio aiškinimo prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas kelia klausimą, kada pradėdamas skaičiuoti ZIZ numatytas aštuonių dienų terminas, per kurį galima pareikšti prieštaravimą dėl dokumento, kuris įteiktas kita kalba nei ta, kurią turi suprasti adresatas, kaip buvo nagrinėjama atveju. Šiuo klausimu minėtas teismas mano, kad siekiant nustatyti, ar teise apskūsti buvo pasinaudota per valstybės narės, kurioje yra įteikiama dokumentą priėmusi institucija, teisės akte nustatytą terminą, reikia sulaukti, kol pasibaigs vienos savaitės terminas, per kurį galima pasinaudoti teise atsisakyti priimti šį dokumentą.
- 30 Šis teismas taip pat abejoja dėl ZIZ nuostatų, reglamentuojančių prieštaravimo, dėl nutarties dėl priverstinio vykdymo pateikimo terminą, suderinamumą su SESV 18 straipsniu, nes tokios nuostatos turi didesnę poveikį kitose valstybėse narėse įsisteigusiems atsakovams, kurie būtų priversti imtis papildomų veiksmų, susijusių su įteiktų dokumentų vertimu.
- 31 Šiomis aplinkybėmis *Bezirksgericht Bleiburg* (Bleiburgo apylinkės teismas) nutarė sustabdyti bylos nagrinėjimą ir pateikti Teisingumo Teismui šiuos prejudicinius klausimus:
- „1. Ar [Reglamento Nr. 1215/2012] 36 ir 39 straipsniai, siejami su [Chartijos] 47 straipsniu bei veiksmingumo ir lygiavertiškumo principais (lojalaus bendradarbiavimo principas pagal ESS 4 straipsnio 3 dalį), turi būti aiškinami taip, kad pagal juos draudžiamas valstybės narės teisės aktas, kuriame nustatyta, kad nutartis dėl priverstinio vykdymo, kurią teismas priima be rungimosi principu grindžiamo proceso ir be vykdomojo rašto, remdamasis tik vykdymo reikalaujančios bylos šalies teiginiais, gali būti apskūsta pasinaudojant vienintele teisių gynimo priemone – pagrįstu prieštaravimu, kurį privaloma pateikti per aštuonias dienas valstybės narės kalba taip pat tuo atveju, kai adresatui nesuprantama kalba surašyta nutartis dėl priverstinio vykdymo įteikiama kitoje valstybėje narėje, o per dvylika dienų pateiktas prieštaravimas atmetamas motyvuojant praleistu terminu?
 2. Ar [Reglamento Nr. 1393/2007] 8 straipsnis, siejamas su veiksmingumo ir lygiavertiškumo principais, turi būti aiškinamas taip, kad pagal jį draudžiama nacionalinė nuostata, kurioje numatyta, kad nuo II priede nustatytos formos, kuria adresatas informuojamas apie teisę per vienos savaitės terminą atsisakyti priimti įteikiama dokumentą, įteikimo dienos kartu pradėdamas skaičiuoti ir numatytos teisės apskūsti kartu įteiktą nutartį dėl priverstinio vykdymo terminas, kuris yra aštuonios dienos?
 3. Ar [SESV] 18 straipsnio pirma pastraipa turi būti aiškinama taip, kad pagal ją draudžiamas valstybės narės teisės aktas, kuriame numatyta, kad nutartis dėl priverstinio vykdymo gali būti apskūsta per aštuonias dienas pareiškiant pagrįstą prieštaravimą ir kad šis terminas taikomas taip pat tuo atveju, kai nutarties dėl priverstinio vykdymo adresato buveinė (gyvenamoji vieta) yra kitoje valstybėje narėje, o tokia nutartis surašyta kalba, kuri nėra nei valstybės narės oficialioji kalba, kuria ji įteikiama, nei kalba, kurią jos adresatas supranta?“

Dėl prejudicinių klausimų

Dėl antrojo klausimo

- 32 Antruoju klausimu, jį reikia nagrinėti pirmiausia, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės siekia išsiaiškinti, ar Reglamento Nr. 1393/2007 8 straipsnio 1 dalis, siejama su Chartijos 47 straipsniu, turi būti aiškinama taip, kad pagal ją draudžiamas valstybės narės, kurioje yra įteikiama dokumentą išdavusi institucija, teisės aktas, kuriuo remiantis šio 8 straipsnio 1 dalyje

numatyto vienos savaitės termino, per kurį tokio dokumento adresatas gali atsisakyti jį priimti dėl vieno iš šioje nuostatoje numatytų motyvų, pradžia sutampa su termino, per kurį galima pasinaudoti teisių gynimo priemone dėl minėto dokumento šioje valstybėje narėje pradžia.

- 33 Dėl Sąjungos teisės nuostatos išaiškinimo reikia priminti, kad pagal suformuotą jurisprudenciją reikia atsižvelgti ne tik į šios nuostatos tekstą, bet ir į kontekstą ir teisės akto, kuriame ji įtvirtinta, tikslus (2021 m. birželio 10 d. Sprendimo *KRONE – Verlag*, C-65/20, EU:C:2021:471, 25 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija).
- 34 Kaip matyti iš Reglamento Nr. 1393/2007 8 straipsnio 1 dalies formuluotės, šioje nuostatoje numatyta galimybė įteikiamo dokumento adresatui atsisakyti jį priimti, jeigu šis dokumentas nėra parengtas ta kalba arba nėra pridėtas vertimas į tą kalbą, kurią adresatas supranta, arba valstybės narės, į kurią kreipiamasi, oficialią kalbą arba, atsižvelgiant į atvejį, vieną iš oficialių įteikimo vietos kalbų – kalbos, kurias adresatas, manoma, moka.
- 35 Ši galimybė atsisakyti priimti įteikiamą dokumentą yra šio dokumento adresato teisė (2018 m. rugsėjo 6 d. Sprendimo *Catlin Europe*, C-21/17, EU:C:2018:675, 32 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija). Šis adresatas gali pasinaudoti šia teise arba minėto dokumento įteikimo metu, arba per vieną savaitę po įteikimo, su sąlyga, kad per šį terminą minėtą dokumentą grąžina.
- 36 Iš Teisingumo Teismo jurisprudencijos taip pat matyti, kad teisė atsisakyti priimti įteikiamą dokumentą leidžia apsaugoti šio dokumento adresato teisę į gynybą, laikantis Chartijos 47 straipsnio antroje pastraipoje įtvirtinto teisingo bylos nagrinėjimo reikalavimų. Iš esmės, nors pagrindinis Reglamento Nr. 1393/2007 tikslas yra užtikrinti veiksmingesnį ir spartesnį teismo procesą, taip pat užtikrinti gerą teisingumo vykdymą, šių tikslų negalima pasiekti kaip nors susilpninus atitinkamų dokumentų adresatų teisės į gynybą veiksmingą paisymą (2018 m. rugsėjo 6 d. Sprendimo *Catlin Europe*, C-21/17, EU:C:2018:675, 33 punktas ir jame nurodoma jurisprudencija).
- 37 Šiomis aplinkybėmis taip pat reikia pažymėti, kad ši įteikiamo dokumento adresato teisė atsisakyti priimti dokumentą atitinka sąmoningą pareiškėjo pasirinkimą prieš tai neversti šio dokumento.
- 38 Pagal Reglamento Nr. 1393/2007 5 straipsnio 1 dalį perduodančioji agentūra turi informuoti pareiškėją apie tai, kad adresatas gali atsisakyti priimti dokumentą, jeigu jis parengtas kita kalba nei viena iš šio reglamento 8 straipsnyje nurodytų kalbų. Vis dėlto būtent pareiškėjas turi nuspręsti, ar nagrinėjamą dokumentą reikia išversti, be to, jis turi padengti išlaidas pagal minėto reglamento 5 straipsnio 2 dalį (2015 m. rugsėjo 16 d. Sprendimo *Alpha Bank Cyprus*, C-519/13, EU:C:2015:603, 35 punktas).
- 39 Taigi svarbu užtikrinti, kad įteikiamo dokumento adresatas, kai šis dokumentas parengtas kita kalba nei ta, kurią jis, manoma, supranta, iš tikrųjų galėtų pasinaudoti teise atsisakyti jį priimti, kuri, kaip matyti iš šio sprendimo 36 punkto, priskirtina prie jo pagrindinės teisės į veiksmingą teisminę gynybą.
- 40 Dėl informacijos, kuri šiuo klausimu turi būti pateikta adresatui, kai dokumentas įteikiamas pagal Reglamentu Nr. 1393/2007 nustatytą sistemą, reikia priminti, kad šiame reglamente nenumatyta jokios jo II priede pateiktos tipinės formos naudojimo išimties. Šios formos naudojimo privalomasis ir sistemingas pobūdis taikomas ne tik dokumentų perdavimui per valstybių narių paskirtas perduodančiąsias ir gaunančiąsias agentūras, bet ir, kaip aiškiai matyti iš minėto reglamento 8 straipsnio 4 dalies formuluotės, to paties reglamento II skyriaus 2 skirsnyje

nurodytiems įteikimo būdams, tarp jų ir 14 straipsnyje nurodytam būdai – teismo dokumento įteikimui paštu (šiuo klausimu žr. 2017 m. kovo 2 d. Sprendimo *Henderson*, C-354/15, EU:C:2017:157, 55, 59 ir 61 punktus ir 2022 m. gegužės 5 d. Nutarties *ING Luxembourg*, C-346/21, nepaskelbta Rink., EU:C:2022:368, 32 ir 35 punktus). Kaip matyti iš Reglamento Nr. 1393/2007 12 konstatuojamosios dalies, ši forma yra priemonė adresatui pranešti apie jo turimą teisę atsisakyti priimti įteikiamą dokumentą.

- 41 Teisės atsisakyti priimti įteikiamą dokumentą veiksmingumas reikalauja, pirma, kad adresatas būtų informuotas apie jos egzistavimą, ir, antra, kad jis turėtų visą vienos savaitės terminą įvertinti, ar reikia priimti dokumentą ar atsisakyti jį priimti, o atsisakius jį grąžinti.
- 42 Šiuo atveju terminas prieštaravimui dėl nagrinėjamos nutarties pateikti pagal ZIZ 9 straipsnį buvo aštuonios dienos nuo jos įteikimo. Pagal Slovėnijos proceso teisės aktus, kurių turinį Slovėnijos vyriausybė patikslino atsakydama į Teisingumo Teismo raštu pateiktus klausimus, šis terminas buvo skaičiuojamas ne nuo dienos, kai baigėsi Reglamento Nr. 1393/2007 8 straipsnio 1 dalyje numatytas vienos savaitės terminas, o nuo šios nutarties perdavimo ieškovei pagrindinėje byloje, t. y. 2019 m. spalio 30 d., todėl šie du terminai beveik visiškai sutapo. Todėl ieškovė pagrindinėje byloje faktiškai negalėjo skirti viso vienos savaitės termino, kuris jai pripažintas šiuo reglamentu, kad išnagrinėtų, ar reikia priimti nagrinėjamą teismo dokumentą, ar atsisakyti jį priimti, nes pagal minėtą teisės aktą ji per šį terminą prireikš taip pat turėjo pateikti prieštaravimą dėl šio teismo dokumento tuo atveju, jeigu jį priima.
- 43 Be to, tokia teisės norma, kaip nagrinėjama pagrindinėje byloje, faktiškai reiškia, kad dokumento, patenkančio į Reglamento Nr. 1393/2007 taikymo sritį, adresatas negali visiškai pasinaudoti nacionalinėje teisėje numatyta teisių gynimo priemonės terminu, t. y. šiuo atveju aštuonių dienų terminu prieštaravimui dėl atitinkamo teismo dokumento pareikšti. Vis dėlto situacijose, susijusiose su Chartijos 47 straipsnyje įtvirtinta teise į veiksmingą teismo gynybą, asmenys turi turėti galimybę pasinaudoti visos apimties terminais, nustatytais valstybės narės nacionalinėje teisėje, kad įgyvendintų procesinę teisę dėl įteikiamo dokumento (pagal analogiją žr. 2020 m. gegužės 14 d. Sprendimo *Staatsanwaltschaft Offenburg*, C-615/18, EU:C:2020:376, 50 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).
- 44 Be to, jeigu, kaip šiuo atveju, minėtų terminų skaičiavimo pradžios momentai sutampa, o dokumentas parengtas kalba, kurios adresatas, manoma, nesupranta, jis faktiškai negali pasinaudoti visu terminu, per kurį galima pasinaudoti teisių gynimo priemone dėl šio dokumento, neatsižvelgiant į šio termino trukmę, numatytą valstybės narės, kurioje yra šis dokumentą išdavusi institucija, teisės akte, šis adresatas atsiduria nepalankioje padėtyje, palyginti su kitais adresatais, suprantančiais kalbą, kuria parengtas jiems adresuotas dokumentas, ir faktiškai disponuojančiais visu minėtu terminu, kad įgyvendintų savo teises.
- 45 Siekiant išvengti bet kokios diskriminacijos tarp šių dviejų adresatų kategorijų, kaip numatyta Reglamento Nr. 1393/2007 8 straipsnio 1 dalyje, reikia, kad adresatai, kurie gauna dokumentą kita kalba nei nurodytosios šioje nuostatoje, galėtų pasinaudoti teise atsisakyti priimti šį dokumentą, neatsidurdami nepalankesnėje procesinėje padėtyje dėl savo tarpvalstybinės padėties.
- 46 Darytina išvada, kad jeigu įteikiamas dokumentas nėra parengtas viena iš šioje nuostatoje nurodytų kalbų ar į ją išverstas, Reglamento Nr. 1393/2007 8 straipsnio 1 dalyje numatyto vienos savaitės termino skaičiavimo pradžia negali sutapti su termino pasinaudoti teisių gynimo priemone pagal valstybės narės, kurioje yra šis dokumentą išdavusi institucija, teisės aktus pradžia,

nes kitaip būtų pakenkta minėtos nuostatos, siejamos su Chartijos 47 straipsniu, veiksmingumui; pastarasis terminas iš principo turi būti pradedamas skaičiuoti pasibaigus šios 8 straipsnio 1 dalyje numatytam vienos savaitės terminui.

- 47 Toks aiškinimas taip pat atitinka Reglamento Nr. 1393/2007 tikslą. Iš tiesų, jeigu Sąjungos teisė būtų aiškinama taip, kad pagal ją nedraudžiami nacionalinės teisės aktai, kuriais remiantis naudojimosi teisių gynimo priemone dėl dokumento, kuriam taikoma šio reglamento 8 straipsnio 1 dalis, terminas pradedamas skaičiuoti nuo šioje nuostatoje nustatyto termino įvertinti, ar reikia priimti šį dokumentą, ar atsisakyti jį priimti, pradžios, šio dokumento adresatas galėtų būti skatinimas rinktis galimybę jo nepriimti, kad neatsidurtų nepalankioje padėtyje, kuri aprašyta šio sprendimo 45 punkte.
- 48 Tokia paskata prieštarautų minėto reglamento tikslui, kuris, kaip matyti, be kita ko, iš jo 2 konstatuojamosios dalies, yra skatinti spartų teisminių ir neteisminių dokumentų civilinėse ir komercinėse bylose perdavimą įteikiant, su sąlyga, kad paisoma šių dokumentų adresato teisės į gynybą. Be to, to paties reglamento 10 konstatuojamojoje dalyje pabrėžiama, kad, siekiant užtikrinti šio reglamento veiksmingumą, galimybė atsisakyti priimti minėtus įteikiamus dokumentus turėtų būti taikoma tik išimtiniais atvejais.
- 49 Atsižvelgiant į tai, kad išdėstyta, į antrąją klausimą reikia atsakyti, kad Reglamento Nr. 1393/2007 8 straipsnio 1 dalis, siejama su Chartijos 47 straipsniu, turi būti aiškinama taip, kad pagal ją draudžiamas valstybės narės, kurioje yra įteikiamą dokumentą išdavusi institucija, teisės aktas, kuriuo remiantis šio 8 straipsnio 1 dalyje numatyto vienos savaitės termino, per kurį tokio dokumento adresatas gali atsisakyti jį priimti dėl vieno iš šioje nuostatoje numatytų motyvų, pradžia sutampa su termino pasinaudoti teisių gynimo priemone dėl minėto dokumento šioje valstybėje narėje pradžia.

Dėl pirmojo ir trečiojo klausimų

- 50 Atsižvelgiant į atsakymą į antrąją klausimą, nebereikia atsakyti į pirmąjį ir trečiąjį klausimus.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

- 51 Kadangi šis procesas pagrindinės bylos šalims yra vienas iš etapų prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo nagrinėjamoje byloje, bylinėjimosi išlaidų klausimą turi spręsti šis teismas. Išlaidos, susijusios su pastabų pateikimu Teisingumo Teismui, išskyrus tas, kurias patyrė minėtos šalys, nėra atlygintinos.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (ketvirtoji kolegija) nusprendžia:

2007 m. lapkričio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1393/2007 dėl teisminių ir neteisminių dokumentų civilinėse arba komercinėse bylose įteikimo valstybėse narėse („dokumentų įteikimas“) ir panaikinančio Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1348/2000 8 straipsnio 1 dalis, siejama su Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 47 straipsniu,

turi būti aiškinama taip:

pagal ją draudžiamas valstybės narės, kurioje yra įteikiamą dokumentą išdavusi institucija, teisės aktas, kuriuo remiantis šio 8 straipsnio 1 dalyje numatyto vienos savaitės termino, per kurį tokio dokumento adresatas gali atsisakyti jį priimti dėl vieno iš šioje nuostatoje numatytų motyvų, pradžia sutampa su termino pasinaudoti teisių gynimo priemone dėl minėto dokumento šioje valstybėje narėje pradžia.

Parašai.